

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

رياست عمومي انستيتوت تحقيقات زراعتي
رياست تحقيقات تطبيقي و توافقي

معلومات در مورد مگس خربوزه

حشره کامل مگس خربوزه

آدرس: ریاست عمومی انستیتوت تحقیقات زراعتی، بادام باغ، کابل

وبسایت: www.aria.gov.af

تهیه کننده: دبیرارتمنت تحقیقات امراض و آفت زراعتی

تصحیح کننده: کمیته نشراتی ریاست تحقیقات زراعتی

نتیجه گیری:

نتایج که از منابع بین المللی در اثر تحقیقات در قسمت کنترول مگس خربوزه بوجود آمده مختلف بوده است بطور مثال در کشور جاپان عقیم ساختن جنس مونث نتیجه موثر داده و فعلاً این طریقه رایج میباشد در بعضی از کشور از طریقه تربیه نمودن دشمنان طبیعی استفاده میگردد اما در افغانستان در نتیجه آزمایشات تحقیقاتی که دبیرارتمنت امراض و آفات ریاست تحقیقات انجام داده است؛ ارزان ترین و موثر ترین طریقه خریطه نمودن میباشد این طریقه هم برای محیط زیست و هم برای فالیزکارو فامیل آن آسیب نمی رساند همچنان یک خریطه که از تکه سان کوره به اندازه 8/12 انچ ساخته میشود هم ارزان بوده و هم برای چندین سال دوام خواهد نمود بناً یک طریقه موثر بوده و برای زارعین کشور سفارش میگردد.

استعمال خریطه باعث 80% جلوگیری از خساره خربوزه میشود و استعمال آن در وقت که خربوزه اندازه چهار مغز یا زردآلو باشد داخل خریطه نموده و بعد از دو هفته که پوست سخت گردیده بعداً به خربوزه خورد دیگر استعمال یابد به همین ترتیب پروسه را ادامه بدهد.

استفاده از ادویه های کیمیای باعث ملوث شدن محیط برای انسان ها و حشرات مفیده در ساحه زراعتی می گردد و خریطه نمودن یا کنترول میخانیکی از میتودهای مهم میباشد.

طریقه های دیگر مانند تناوب – عمیق قلبه نمودن – یخ آب زمستانی از جمله کنترول زراعتی میباشد که اهمیت خود را نیز دارند و میتواند 50 الی 60% خسارات را کمتر سازد.

مستقیم بالای کیفیت وکمیت نباتات فالیزی وارد میکند مگس خربوزه بعد از مرحله لاروا شامل مرحله Pupae شده که در این مرحله میتوان دوران حیات خود را در زیرخاک سپری نماید یکی از ویژه گی های این مگس مقاومت آن در مقابل سردی زیاد میباشد.

علامه مگس خربوزه:

مگس خربوزه دارای رنگ زرد ، نسواری نارنجی و دارای خال های سیاه و سه خط نسواری رنگ در بالهای خویش میباشد و یک خط نسواری رنگ دیگر در نوک بالها دیده میشود در مجموع متمایل به رنگ پلنگ میباشد. جنس مونث آن دارای رنگ خاکی با بالهای درشت است لاروا این مگس در حین پخته شدن از میوه مصاب خارج در روی زمین میگردد. Pupae این مگس در تحت زمین جا گرفته و بعد از ده الی 12 روز دوران حیات خود راتکمیل میکند.

خربوزه مصاب، دهدادی بلخ، سرطان 1388

خربوزه یکی از اقلام مهم صادراتی کشور میباشد. کشت این نبات از زمانهای قدیم به این سو در ولایات شمال و جنوب کشور رواج دارد. خربوزه نبات یک ساله شیرین – خوش طعم – سر شار از مواد قندی میباشد و به قسم تازه و خشک مورد استفاده قرار میگیرد. خربوزه افغانی در مارکیت های منطقه از شهرت عالی برخوردار بوده مصرف کننده گان و علاقه مندان زیاد دارد، تولیدات خربوزه بعد از گندم در مناطق مذکور توجه بسیاری از تاجران را به خود جلب نموده که قدرت حاصل دهی یک جریب زمین در مناطق مذکور طوری اوسط دو نیم تن میباشد و همچنان قیمت فی سیر خربوزه در وقت رفع حاصل در سال گذشته (50) افغانی بوده که به همین حساب یک جریب زمین خربوزه طور اوسط (17858) افغانی حاصل میدهد. که به هکتار تقریباً (89285) میشود. خربوزه مثل سایر نباتات دیگر مورد حمله آفات نباتی قرار میگیرد. به اساس گزارشات رسیده و سروی که در این زمینه صورت گرفته خساره مگس خربوزه در سال های (1383) و (1384) از 75 الی 95 فیصد بوده که آفت مذکور در مرحله لاروا خساره وارد کرده است که باعث کاهش کمی و کیفی تولیدات میشود، شیوع آفت حاصلات (10) ولایت شمالی و غربی کشور مارا به شکل جدی تهدید و خساره مند ساخته است بنا" در این عرصه دهاقین صدمه بزرگ اقتصادی دیده و باعث دل سردی ایشان میشود بالاخره باعث پایین آمدن سطح اقتصادی ملی کشور میشود.

نام علمی آن مگس (*Myiopardalis Pardalilna*) بوده یک نوع از مگس های میوه میباشد . آفت مذکور انواع میوه جات و سبزیجات را تحت حمله خویش قرار داده و باعث محو محصولات گردیده ویا محصولات را متضرر می سازد مگس خربوزه برای اولین بار در امریکا تشخیص شده و در جاپان از طریق افریقا در سال (1890) گزارش گردیده و در قاره آسیا در کشور های بحیره مدیترانه جاپان – نیپال – هند – پاکستان – و از افغانستان گزارش شده است که انواع آن عبارت از:

1. DACAS DORSAILLS
2. DACAS CURUBITA
3. DACAS ZANATATA

حشره کامل مگس خربوزه، دهادی بلخ، اسد 1388

مگس خربوزه زمستان را به شکل شفیره در عمق 6 – 12 سانتی خاک سپری می کند حشره کامل این آفت در ماه جوزا بروز نموده وبعد از مدت تقریباً یک هفته شروع به تخم گذاری می کند و طول عمر این آفت از 70 الی 105 روز می رسد و جنس مذکر آن از 60 الی 75 روز عمر دارد و هر حشره مونث در حدود 125 الی 200 بیضه تخم در طول تقریباً سه هفته تولید می کند اگر بالای یک میوه چندین سوراخ دیده میشود به این معنی نیست که یک مگس تخم گذاری کرده بلکه چندین مگس در آن تخم گذاری کرده اند. طور معمول خربوزه های کوچک را برای تخم گذاری ترجیح میدهد مرحله تخم گذاری در تابستان از دو الی سه روز و در خزان حد اکثر هفت روز دوام میکند لاروا بعد از مدت 8 الی 18 روز تغذیه به استراحت میرود و برای تکمیل نمودن مرحله شفیره از طریق سوراخ که در خربوزه ایجاد نموده داخل خاک میگردد و به شفیره تبدیل می شود از مرحله تخم گذاری الی حشره کامل از 14 الی 27 روز را دربرمیگردد و یک تعداد شفیره های دیگر به صورت استراحت اجباری باقی مانده و سالانه دو الی سه نسل تولید میکند.

انتشار:

این مگس از سرحدات پاکستان و ترکیه و کشورهای مدیترانه انتشار یافته و باعث مصاب شدن خربوزه – تربوز و کدو شده است در کشور ما افغانستان از سرحدات بلوچستان پاکستان داخل گردیده این مگس میتواند از 75 الی 95 فیصد حاصلات خاندان Cucurbits را پائین بیاورد بیشترین خساره را این مگس در مرحله لاروا برای نبات میرساند تاثیر